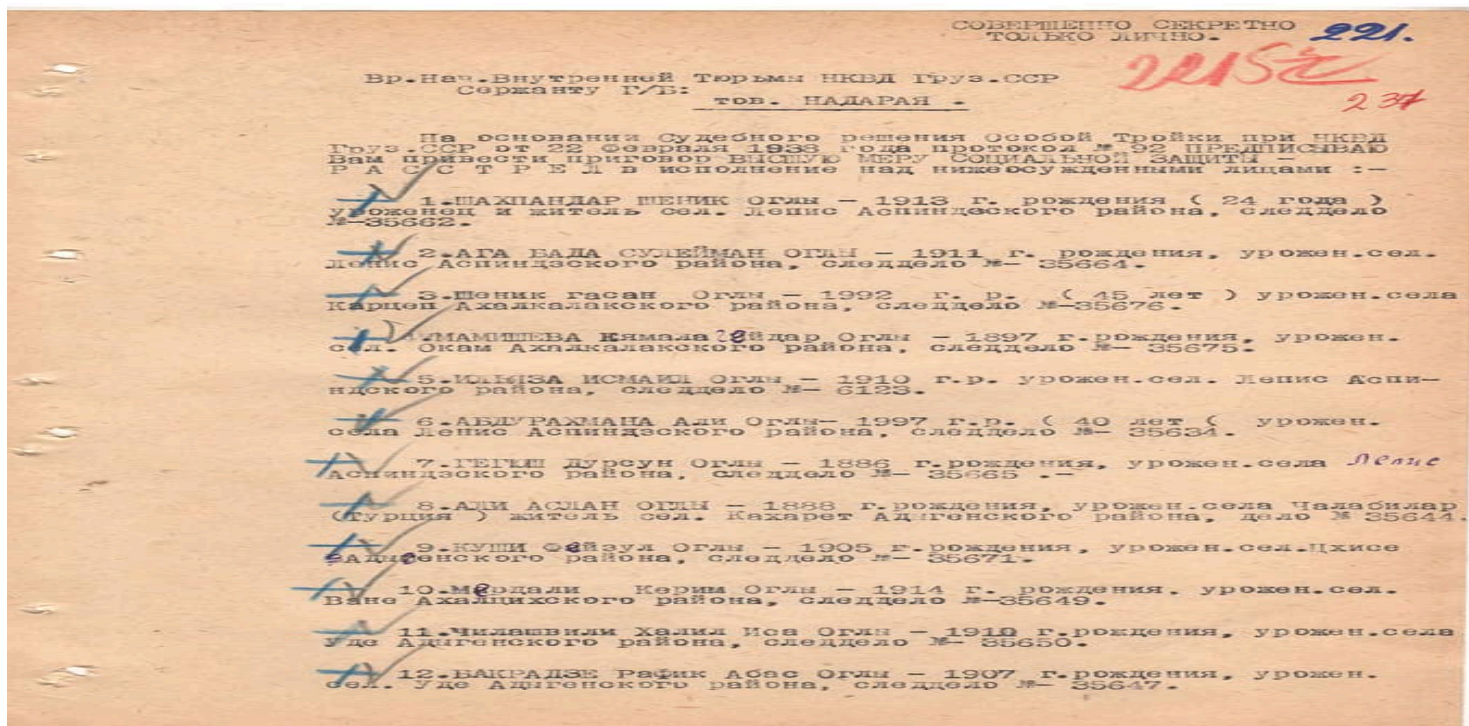

Przystanek historia

<https://przystanekhistoria.pl/pa2/tematy/archiwum-ipn/106624,Dokumenty-zbrodni-Nakazy-wykonania-kary-smierci-w-okresie-Wielkiego-Terroru-w-Gr.html>

Nakaz wykonania wyroku śmierci na 55 osobach, w tym na Szymonie Głowackim (poz. 43), podpisany 7 III 1938 r. przez ludowego komisarza spraw wewnętrznych GSRS Siergieja Goglidze. Dokument pochodzi z Archiwum MSW Gruzji

ARTYKUŁ

Dokumenty zbrodni. Nakazy wykonania kary śmierci w okresie Wielkiego Terroru w Gruzji (1937-1938)

OKRES HISTORYCZNY

(1922-1939) II Rzeczpospolita

Autor: STANISŁAW KOLLER 15.04.2024

Osoby represjonowane w okresie Wielkiego Terroru w Gruzji skazywano na

karę śmierci, karę łagrów lub uwięzienie. W przypadku wydania przez Trójkę lub Dwójkę wyroku śmierci, ludowy komisarz spraw wewnętrznych Siergiej Goglidze lub jego zastępca (Awksientij Rapawa lub Bogdan Kobiłow) kierował do naczelnika więzienia, w którym przebywali skazani, nakaz wykonania wyroku.

Karę śmierci nazywano w nakazach „Najwyższym Wymiarem Kary” albo „Najwyższym Wymiarem Ochrony Społecznej”. W nagłówku zamieszczano informację, że dokument jest ściśle tajny i kierowany do rąk własnych adresata. Następnie w tytule podawano nazwisko naczelnika konkretnego więzienia, do którego kierowano polecenie. W nakazie wykonania kary śmierci powoływano się na organ wydający wyrok, podając datę jego posiedzenia i numer protokołu skazującego.

Karę śmierci nazywano w nakazach „Najwyższym Wymiarem Kary” albo „Najwyższym Wymiarem Ochrony Społecznej”. W nagłówku zamieszczano informację, że dokument jest ściśle tajny i kierowany do rąk własnych adresata.

Czasami w nakazie wskazywano dzień, w którym należało dokonać rozstrzelania lub też umieszczano uwagę, że należy to uczynić jak najszybciej. Następnie wymieniano nazwiska skazanych, układając je najczęściej alfabetycznie. Zawsze podawano nazwisko, imię i imię ojca oraz rok urodzenia skazanego. Duża część protokołów zawierała także informacje dodatkowe: miejsce urodzenia oraz zamieszkania i numer sprawy.

U dołu dokumentu widniał podpis ludowego komisarza spraw wewnętrznych i adnotacja, że po wykonaniu wyroku należy mu przesać w dwóch egzemplarzach akt potwierdzający dokonanie egzekucji. Pod podpisem umieszczano datę sporządzenia nakazu. Czasami na nakazach można znaleźć dopisek, że rzeczy osobiste należy skonfiskować.

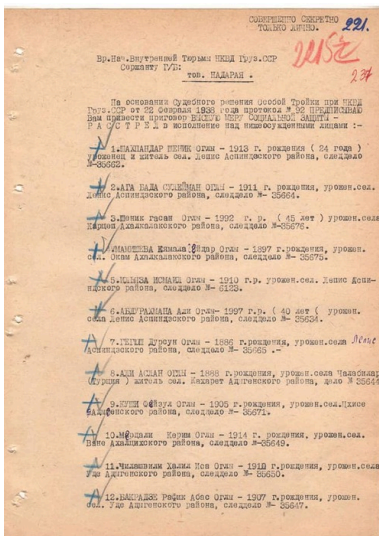
Czasami w nakazie wskazywano dzień, w

którym należało dokonać rozstrzelania lub też umieszczano uwagę, że należy to uczynić jak najszybciej.

Na nakazach wykonania kary śmierci znajdują się liczne odręczne zaznaczenia, wykonane różnymi kolorami, w postaci „ptaszków” (litera V), znaków plus lub myślników. Dotyczą one czynności wykonywanych w trakcie prowadzonych procedur przygotowawczych do rozstrzelania. Nie wiadomo dokładnie, co oznaczają. Niekiedy nazwiska są przekreślone, co wskazuje, że dana osoba z różnych powodów nie została skierowana na rozstrzelanie.

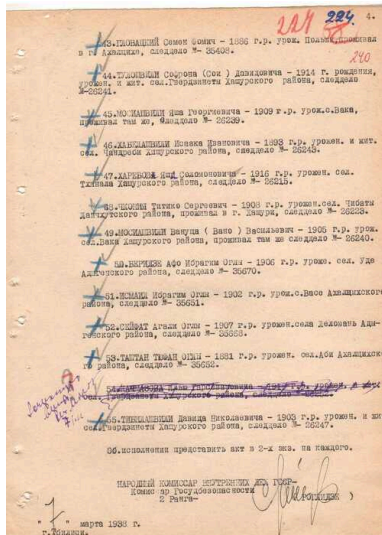
Los Szymona Głowackiego

W zaprezentowanym protokole nakazano m.in. wykonanie kary śmierci na Szymonie Głowackim, s. Tomasz, ur. w 1886 r. w Polsce we wsi Zalewo, b. gubernia lubelska (pozycja nr 43). Mieszkał w Achalciche i był lekarzem weterynarii.

Nakaz wykonania wyroku śmierci na 55 osobach, w tym na Szymonie Głowackim (poz. 43), podpisany 7 III 1938 r. przez ludowego komisarza spraw

**wewnętrznych GSRS Siergieja
Goglidze. Dokument pochodzi z
Archiwum MSW Gruzji**

**Nakaz wykonania wyroku śmierci
na 55 osobach, w tym na
Szymonie Głowackim (poz. 43),
podpisany 7 III 1938 r. przez
ludowego komisarza spraw
wewnętrznych GSRS Siergieja
Goglidze. Dokument pochodzi z
Archiwum MSW Gruzji**

Na podstawie zeznań byłego kierownika Rejonowego Oddziału Zagospodarowania achalciskiego Rejonowego Komitetu Wykonawczego został oskarżony o przynależność do antysowieckiej organizacji, na zlecenie której dopuszczać się miał aktów szkodnictwa w dziedzinie hodowli, oraz o prowadzenie kontrrewolucyjnych rozmów. Głowacki (po intensywnym śledztwie) przyznał się do stawianych mu zarzutów.

* * *

W większości przypadków nakazy wykonania wyroku śmierci zawierały od kilkunastu do ponad stu kilkudziesięciu nazwisk skazanych (bardzo rzadko nakazy dotyczyły tylko jednego skazanego). Osoby narodowości polskiej występowały w nakazach razem z osobami innych narodowości. Można je rozpoznać po charakterystycznym polskim imieniu i nazwisku. Osoby narodowości polskiej odnaleziono w 71 nakazach, 56 z nich podpisał Goglidze, 11 Kobułow, a 4 Rapawa. Ogółem w odnalezionych nakazach rozstrzelania z okresu Wielkiego Terroru w Gruzji występują 172 osoby narodowości polskiej. Wiadomo, że nie jest to liczba

ostateczna.

Więcej interesujących materiałów na profilu **Archiwum IPN**

COFNIJ SIĘ